

pehe in bo postala dostopna — za mirovna pogajanja.

Ta ofenziva pa ima tudi namen, uplivati na balkanske države, ki se ravno sedaj razvrščajo med naše in med sovražnikove prijatelje. Ako bi ofenziva uspela, bi menda Rumunija, skoro gotovo pa Grčija stopila ob stran naših nasprotnikov. Na francoskem bojišču se torej odigravajo sedaj boji za velike reči. Ako ofenziva ne uspe, je mir zopet bližji, in Balkan bolj gotovo na naši strani.

Izgube v bojih na francoskem bojišču so vsled ljutosti na obeh straneh velike. Na francoskih železnicah je zasebni promet popolnoma ustavljen, da se lahko vrši redno odvažanje ranjencev.

Pred velikimi dogodki na Balkanu.

Da je Bolgarija odredila splošno mobilizacijo, smo že poročali. Njej je sedaj sledila že Grčija ter tudi zaukazala splošno mobilizacijo. Rumunija pa še vstraja pri delni mobilizaciji ter izjavlja, da bo ostala nepristranska in da ima njena delna mobilizacija le namen, pomnožiti stražo ob meji.

Gotovo je, da je Bolgarija ob naši strani in da bo nam pomagala. Kako, tega še ne vidimo jasno. To je menda najbolj odvisno od Grčije. Ako bo Grčija izjavila, da ne pusti napasti od Bolgarov Srbije, potem se bo menda glavni sunek obrnil proti Grčiji. Ako pa Grčija ostane kljub mobilizaciji nepristranska, potem bodo Bolgari z vso močjo napadli Srbe. A tudi naša armada stoji ob srbski meji pripravljena za vse slučaje.

Gotovo je tudi to, da Rumunija trenutno ne misli posesti vmes, niti proti nam, niti proti Bolgariji. Vse drugo, kar se sedaj piše o Balkanu, je negotovo, so bolj ali manj utemeljena ugibanja.

Grčija in Rumunija.

„Frankfurter Zeitung“, s katero stoji dunjski nemški poslanik v zvezi, prinaša o zadržanju Grčije in Rumunije iz Dunaja tole poročilo:

Diplomacija sodi o položaju na Balkanu s potrebno previdnostjo, toda brez vsakega vznemirjenja. Grški ministrski predsednik Venizelos je sumljiv, da opravlja službo četverosporazuma, ali kralj Konstantin je bil v težavnejših razmerah dovolj močan, da je trdno držal krnilo in on bo sedaj, ko sta vojni položaj in laške nasilnosti povzročile izpremembo javnega mišljenja, še lažje preprečil vse spletke, ne da bi pri tem prišel preveč navskriž s četverosporazumom. Izjavlja, da so kralj Konstantin, generalni štab in Venizelos edini, more pomeniti le to, da se je Venizelos podvrnil.

Poročila iz Rumunije povzročajo različne sode in dejstvo, da se vzdrži sedanje ministrstvo Bratianu, dokazuje, kako malo se more računati z izpremembo nepristranskega stališča. Vojaški položaj je za nastop Rumunije manj ugoden kot prej in bo po morebitnem spopadu med Srbijo in Bolgarijo postal še neugodnejši, ker od Rusije ni pričakovati pomoči, Bolgarija in Turčija sta pa dovolj močni, da ogrožata Rumunijo za hrbtom.

Z ozrom na labe poštne zveze naročite takoj srečke „Slovenske straže!“ Žrebanje je že 26. okt. Ena srečka samo 1 K. Naročite več srečk skupaj!

Razne novice.

*** Naročnikom in prijateljem „Slov. Gospodarja“** V Avstriji je v vojskinelem času mnogo listov prenehalo ali pa jih je oblast ustavila. Naš „Slovenski Gospodar“ pa kljub raznim težočam redno izhaja in obvešča svoje čitatele o novicah, ki se gode v ožji domovini, na bojiščih in po širnem svetu. Izdajanje lista je zdaj združeno z velikimi stroški. Radi tega se obrača upravništvo do naročnikov, da naj blagovolijo kolikor je mogoče, naročnino pravočasno poravnati. Večje število naročnikov nam dolguje naročnino še za nazaj. Da se jim list ne ustavi, jih prosimo, naj v kratkem dolžno naročnino poravnajo. Istotako pa prosimo tudi vse naročnike, ki jim je s 1. oktobrom naročnina potekla, da isto čimprej obnovijo. Ob tej priliki vabimo zopet vse tiste, ki še niso naročeni na „Slovenskega Gospodarja“, da si ga naroče. Po nekaterih župnijah je še dosti hiš, kjer še „Slovenski Gospodar“ ni udomačen. Prijatelji lista, skrbite, da se bodo tudi te hiše naročile na naše ljudsko glasilo. In naši vojaki! S kakim veseljem čitajo vojaki na bojišču, v strelskih jarkih in tudi v vojašnicah v domovini naš list. Neštevilno pisem smo že dobili, kjer naši brambovci prosijo za „Slovenskega Gospodarja“. Rodoljubi, sorodniki in vsi, ki imate kakega svojca med vojaki, naročite jim naš list, ki jim bo v dežju sovražnih krogel in težavah vojaškega stanu mnogokrat najboljše uteha. — „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naslov: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

*** Duhovniške vesti.** C. g. Mihael Kos, kaplan na Dobrni, je prestavljen k Gornji Sv. Kungoti kot

provjzor. Za kaplana na Dobrno pa pride č. g. Ferdo Zgank, kaplan v Dobju pri Planjci.

*** Velika verstvena puščava** je sedaj Francija. Sicer pišejo, kako se je tudi tam na francoskem v verškem oziru marsikaj na bolje obrnilo. V cerkvah po mestih in v Parizu se res vidi veliko žensk in otrok, moških pa manjka, kakor jih je poprej manjkalo. Na deželi je pa hudo, kajti nobenega duhovna ni, ker so morali na povelje vlade vsi zmožni na bojišče kot vojaki. Nobene službe božje ni, nobenega zvonjenja — z malimi izjemami. 23.000 duhovnikov je v vojski; že nad eno leto jih ni pri vernikih po župnijah. Če kakšen katoličan umrje, gredo po 2 do 5 ur daleč duhovnika iskat, da mrliča pokoplje. So res žalostne razmere.

*** Tudi mi ne smemo prenehati s prošnjami.** Po ruskih cerkvah so bile slovesne božje službe za srečen izid vojne. Več dni so se Rusi postili in so molili. Na trgu pred Izakovo katedralo v Petrogradu je bila služba božja, katere se je udeležilo 10.000 oseb. — Da, tudi nam je treba še obilne molitve. Kako je že rekel Hindenburg: „Tukaj na fronti se takoj čuti, če ponehava molitev doma.“

*** Odlikovani slovenski vojni kurat.** Vojni kurat pri 26. dobobranskem pešpolku, č. g. Jožef Pinier je odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razr. na belo-rudem traku.

*** Sestanek vojnih duhovnikov.** Na Lavaronski visoki planoti v Tirolah se je sešlo dne 3. sept. osem vojnih kuratov k stanovskemu posvetovanju. Zborovalnice so imeli v posebni izdelega kamernja zgrajeni baraki. Okrog tega „salona“ živahno vojaško življenje, notri pa so se vojni duhovniki, ki se že mesec in mesce niso videli, posvetovali, kaj bi mogli še storiti predvsem za dušni blagor svojih vojakov. Sklenili so, da se bodo po možnosti sešli vsakihi 14 dni.

*** Po smrti odlikovan ogrski Slovenec.** „Novine“ poročajo: „Solar France, četovojla z Dugovskih Gor je dobo zavolo batravnost prvega reda hrabrostno svetil.“ Odlikovanje je slovo skozi težnja veliko veselje naredilo, s sm odlikovani je pa že davno pod zemljo, kak smo se z njega v naših „Novinah“ že spominjali.“

*** Odlikovan slovenski junak.** Dne 15. t. m. je bil v graški vojaški bolnišnici odlikovan z veliko srebrno kolajno pešec 87. peš. olka Franc Agrež, doma iz Spodnjega Štajerskega. Čeprav na roki in na glavi težko ranjen, je stal odlikovanec v hudih bojih v Galiciji v prvi vrsti naših bojnikov in šele strel v stegno je povzročil, da se ni mogel udeležiti nadaljnjih naskokov. Slava slovenskemu junaku!

*** Prestolonaslednik nagovoril slovenskega vojaka.** Črnovojniak Fran Ogrin nam piše dne 25. septembra: „Zadnje dni je došel na italijansko bojišče naš bodoči cesar, nadvojvoda Franc Ferdinand. Od naše stotnije sem bil tudi jaz poslan z odposlanstvom, da se poklonimo visokemu gostu, ko je nadziral naše čete. Prestolonaslednik je med drugimi tudi šel mene nagovoriti sledeče: „Kako dolgo se že bojuješ?“ — „Od začetka vojske, c. in kr. Visokost.“ — „Odkod ste doma?“ — „Iz Spodnje Štajerske.“ — „Torej ste Slovenec.“ — „Da, c. in kr. Visokost.“ — „Bravo, bravo!“ In potrkal me je smehljaje po ramah.“

*** Slovenska hrabrost in neustrašenost.** Z južnega bojišča se nam piše: Pred dnevi so se zopet poprijeli Italijani po raznih krajih, a so je povsod še prav pošteno skupili. Posebno po naših hribolazcih so bili italijanski polki čisto uničeni. Ob tej priliki je bilo več mož odlikovanih, med njimi tudi narednik Anton Perkočič od hribolazkega polka. Bil je odlikovan vsled hrabrega, neustrašenega in vztrajnega obnašanja s srebrno svetinjo I. razreda. Narednik Anton Perkočič je značajan mož, doma od Sv. Florijana ob Boču pri Rogateu. Vsled svoje olike in vstrajne delavnosti povišuje Perkočič čast vseh vojskujočih tovarišev, posebej Slovencev. Čast in spoštovanje vsem našim slovenskim junakom na bojnem polju.

*** Na koleri umrl slovenski dijak.** Korporal Roman Bende poroča, da je na južnem bojišču umrl za kolero enoletni prostovoljec Josip Toličič, doma iz Pivole pri Hočah.

*** Vpokile 18letnih.** Avstrijski in ogrski črnovojniški zavezanec, rojen 1. 1897, ki so bili pri prebiranju spoznani za sposobne (18letni mladenčci) bodo vpoklicani pod orožje dne 15. oktobra. Črnovojniški letniki 1873 do 1877 in letniki 1891, 1895 in 1896, ki pridejo od 11. oktobra do 6. novembra k prebiranju, bodo vpoklicani okrog 15. novembra. Letniki 1865 do 1872 pa pridejo še le koncem novembra in začetkom decembra t. l. pod orožje.

*** Požrtvovalnost slovenskega ljudstva.** Cesar-ski namestnik grof Clary se je, kakor se nam poroča od verodostojne strani, zelo pohvalno izrazil o številnih naročilih za zlate „zlatega klasa“, ki prihajajo iz slovenskih spodnještajerskih občin. Zavedne slovenske občine naročajo Slovenske znake naravnost pri namestniku.

*** Vsem Slovincem in Slovenkam!** Žrebanje velike loterije Slovenske Straže se nepreklicno vrši v torek, dne 26. oktobra t. l. Dober mesec imamo torej samo do žrebanja. Vsi naši darovi naj se zato v tem mesecu z največjo požrtvovalnostjo osredotočijo na to loterijo, ki je namenjena v podporo revnim otrokom, ter vdovam in sirotam padlih vojakov in invalidom. Čim lepši bo uspeh te loterije, več bodo dobili tudi naši slepci. Loterija obsega 1715 dobitkov v skupni

vrédnosti 20.000 K. Glavni dobiček v vrédnosti 5000 K. Srečka samo 1 K. Ali je treba še kaj priporočil-nih besedi? Sramota bi bila za Slovence, ako bi sami ne pojmi velikega pomena in plemenitega namena te loterije. Zato takoj pišite po srečke na loterijo Slovenske Straže v Ljubljano. Zahtevajte povsod takoj srečke Slovenske Straže! Naberite takoj po kronicah med znanci in znankami za srečke in naročite na skupni naslov več srečk skupno. Kdor za dom ima srce — naj ima zanj tudi dejanja. Do dne 26. oktobra delajmo vsi za loterijo Slovenske Straže! Sijajen uspeh loterije Slovenske Straže naj briše narodu solze!

*** Na mariborski gimnaziji** se je pričel pouk dne 22. t. m., a samo za VII. in VIII. razred. Za druge razrede se prične pouk pozneje, morebiti začetkom oktobra. Za gotovo se dan še ne more določiti. Pri-manjkuje učiteljskih moči; kadar se vrne iz vojaške službe nekaj gospodov profesorjev, takrat se začne redni pouk za vso gimnazijo.

*** Kmečki obrtniki, pozor!** Po mnogih občinah ne bo odslej, ko bodo vpoklicani 42—50letni možje pod orožje, ne čevljarjev, krojačev, kovačev, kolarjev, in tkalcev itd. Naj napravijo občine prošnje za oprostitev. Prošnja se naslovi na c. kr. vojaško poveljstvo v Gradcu, a občina jo naj vpošlje na pristojno okrajno glavarstvo.

*** Žito se naj do 20. oktobra zmlati.** Štajerski namestnik grof Clary je izdal dne 18. sept. poziv na posestnike žita, v katerem pravi, da se morajo vse vrste žita zmlatiti na Spodnjem Štajerskem najpozneje do dne 20. oktobra 1915. Za nekatere okraje na Gornjem Štajerskem je določen rok do dne 15. nov. t. l. Ako bi se žito pri kakem posestniku ne zmlatilo do 20. oktobra, bo dala oblast žito prisilnim potom zmlatiti na stroške in nevarnost posestnika, in se bo poslužila v ta namen njegovih gospodarskih prostorov in sredstev njegovega obrata. Oblast tudi lahko na podlagi cesarskega ukaza ukrene, da mlačvo žita in oddaja istega izvrši z vojaško asistenco, ako bi se posestnik branil ravnati po navodilih namestniškega odloka. Cesar-ski namestnik pravi, da so te stroge odredbe potrebne, da se prebivalstvo in vojaštvo pravočasno preskrbi s potrebno hrano. — Priporočamo, da se naši ljudje ravnajo po določilih tega poziva in skrbijo, da se vse žitno snopje zmlati vsaj do 20. oktobra. Če pa bi kdo radi izvanrednih razmer (veliko pomanjkanje delavcev, slabo vreme itd.) ne mogel pravočasno zmlatiti ali spraviti svojega žita pod streho, pa naj kratkoma pri občini to naznani in prosi za odlog.

*** Ajda uničena.** V preteklem tednu je močna slana po vseh nižjeležečih njivah popolnoma uničila pozno ajdo. Edino ajda, sejana v ječmenno strniščno zemljo (zgodnja) bo dala nekaj semen nazaj. Tudi pozni fižol in korusa je po slani močno poškodovana. Župani naj naznanijo glavarstvu škodo, ki jo je napravila slana na poljskih pridelkih, da se bo to pozneje pri rekviriranju žita upoštevalo.

*** Nova uradna določba glede živinskih potnih listov.** Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo vsem županstvom in živinskim ogledom naročilo, da morajo odslej na živinske ogledne liste in živinske potne liste navesti tudi prodajno ceno posameznega živinčeta. Oblast hoče s to odredbo preprečiti, da ne bi prekupeci živinskih cen nepravilno tirali kvišku.

*** Tržne cene v Gradcu.** Debeli volh 248 do 256 K, srednje debeli 228 do 240 K, suhi 208 do 220 K; debele krave 220 do 260 K, srednje debele 168 do 216 K, suhe 140 do 164 K; biki 120 do 280 K, mlada živina 200 do 260 K; teleta 300 do 320 K, izjemoma 324 do 330 K; mlade svinje 460 do 480 K, debele svinje 430 do 450 K, srednje debele 420 do 430 K, mesne svinje 450 do 460 K; ovce 260 do 280 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: slaba 11 do 12.— K, kisló 10.— do 11.—, slama 7.— do 8.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, korusa 35, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 50 K, fižol 96 do 120 K, grašica 100 do 160 K, leča 120 K, proso pšeno 130 do 146 K, pšenični zdrob 76 K, korusni zdrob 82 do 110 K, ržena moka 47 K, pšenična moka št. 0 76 do 80 K, št. 4 65 do 70 K, št. 6 (črna) 47 do 58 K (100 kg). Jajca komad 14 do 15 v, krompir 16 do 18 v 1 kg, mleko 28 do 34 v liter. — Cena živini, posebno kravam, bikom in svinjam se zopet poskočila.

*** Cene senu** se na vseh trgih dvigajo. Tudi slama pridobiva na ceni.

*** Rekvizicija kovinastega orodja.** Ministrstvo razglasa, da se bo vršila rekvizicija raznega domačega orodja iz bakra, nikla, medenine in tombaka. Istočasno so tudi določene cene za rekvirirane kovine ter cene za kovino iz litega železa in pločevine kot nadomestilo za rekvirirano domače orodje.

*** Težke buče.** Vrtnar v mariborski deželni bolnišnici nam poroča, da sta na tamšnjem vrtu zrastle dve izredno veliki ječilni buči. Ena tehtala dobrih 100 kg, druga pa 75 kg. Seme teh buč se je vzgojilo na vrtu mariborske moške kaznilnice.

*** Srečna blagajna občinsko-ubožnega zaklada.** Židovski veletržec Sander Wettendorfer v Eggenbergu pri Gradcu je bil radi navijanja cen obsojen na 18.000 K globe. Ta znesek pripade blagajni občinsko-ubožnega zaklada v Eggenbergu.